

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้จากครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามลำดับดังนี้

- 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2 สภาพขวัญกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน
 - 4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา
 - 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา
- สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ และได้ศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วสามารถจำแนกได้ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และค่าร้อยละ แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	90	27.3
หญิง	240	72.7
2. อายุปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 30 ปี	18	5.5
31 - 40 ปี	138	41.8
41 - 50 ปี	130	39.4
51 - 60 ปี	44	13.3
3. วุฒิสุงที่สุดที่ได้รับ		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	15	4.5
อนุปริญญา	61	18.5
ปริญญาตรี	250	75.8
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.2
4. ประสบการณ์การสอน		
1 - 5 ปี	19	5.8
6 - 10 ปี	20	6.1
11-15 ปี	74	22.4
มากกว่า 15 ปี	217	65.7
5. สถานภาพการสมรส		
โสด	30	9.1
สมรสและอยู่ด้วยกัน	268	81.2
คู่สมรสเสียชีวิต	13	3.9
หย่าร้าง	19	5.8

ตารางที่ 4 จำนวน และค่าร้อยละ แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานการณ์	จำนวน	ร้อยละ
6. ขนาดของโรงเรียน		
-ขนาดเล็ก นักเรียน 1 - 120 คน	34	10.2
-ขนาดกลาง นักเรียน 121-300 คน	85	25.8
-ขนาดใหญ่ นักเรียน 301-600 คน	94	28.5
-ขนาดใหญ่มาก นักเรียน 601 คนขึ้นไป	117	35.5

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 330 คน มีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.3

2) อายุปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.4 ปี มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.5

3) วุฒิสองสุดที่ได้รับ ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75.8 รองลงมามีวุฒิปริญญา คิดเป็นร้อยละ 18.5 มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 4.5 และมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.2

4) ประสบการณ์การสอน ส่วนใหญ่มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมามีประสบการณ์การสอนระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 และระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.8

5) สถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่สมรสและอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 81.2 รองลงมาเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 9.1 หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 5.8 และคู่สมรสเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 3.9

6) ขนาดของโรงเรียน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติการสอนอยู่ประจำ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ที่โรงเรียนขนาดใหญ่มากคือ มีนักเรียน 601 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา เป็นขนาดใหญ่มีนักเรียน 301-600 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 ขนาดกลางมีนักเรียน 121-300 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และขนาดเล็กมีนักเรียน 1-120 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2

4.2 สภาพขวัญกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) มีความสามารถเข้ากับผู้บริหารโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	3.80	.91	สูง
2) มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.50	.84	สูง
3) มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน	4.06	.76	สูง
4) มีความพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน	3.61	.87	สูง
5) ได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถ	3.86	.97	สูง
6) บรรยากาศในโรงเรียนของท่านมีความเป็นกันเอง	3.83	.92	สูง
7) ได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ	3.31	.79	ปานกลาง
8) ได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารโรงเรียนอยู่เสมอเมื่อ เดือดร้อน	3.30	.79	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ

ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
เกี่ยวกับสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9) มีความต้องการปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเดิม	3.79	.91	สูง
10) มีความพอใจในสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้	3.49	.84	ปานกลาง
11) มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในโรงเรียน	3.98	.96	สูง
12) มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพ	2.92	.70	ปานกลาง
13) มีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมงาน	3.55	.85	สูง
14) ได้รับความยอมรับในความสามารถจากเพื่อนร่วมงาน	3.61	.71	สูง
15) มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่มีอาชีพเป็นครู	4.41	.76	สูง
16) ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหารโรงเรียน	3.62	.89	สูง
17) มีความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อโรงเรียน	4.17	.71	สูง
18) มีความรู้สึกกระตือรือร้นในการทำงาน	4.02	.72	สูง
19) เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	3.70	.79	สูง
20) ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องงานในหน้าที่	3.65	.75	สูง
21) ได้รับการยอมรับจากผู้บริหารโรงเรียน	3.59	.82	สูง
22) ได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาขึ้นเงินเดือน	3.31	.95	ปานกลาง
23) มีความรู้สึกสบายใจเกี่ยวกับนักเรียน	3.61	.90	สูง
24) ได้รับความเคารพนับถือจากนักเรียน	4.08	.73	สูง
25) ได้รับความสะดวกเรื่องอุปกรณ์การสอน	3.44	.78	ปานกลาง
26) มีโอกาสแสดงความสามารถอย่างเต็มที่	3.74	.76	สูง
27) มีโอกาสชี้แจงเหตุผลแก่ผู้บริหารโรงเรียน	3.44	.89	ปานกลาง
28) ปริมาณงานที่ปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.65	.77	สูง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
เกี่ยวกับสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
29) มีความสุขกับการทำงานในปัจจุบัน	3.84	.84	สูง
30) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในโรงเรียน	3.60	.90	สูง
รวม	3.68	.56	สูง

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์
มีขวัญกำลังใจในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับ "สูง" ($\bar{X} = 3.68$)

เมื่อพิจารณาตามรายการแล้วพบว่า ข้าราชการครูเห็นว่า อยู่ในระดับ "สูง" 22
รายการได้แก่

มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่มีอาชีพเป็นครู ($\bar{X} = 4.4$) มีความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อ
โรงเรียน ($\bar{X} = 4.17$) ได้รับความเคารพนับถือจากนักเรียน ($\bar{X} = 4.08$) มีความรู้สึกว่าเป็น
ส่วนหนึ่งของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.06$) ความรู้สึกกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.02$)
มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.98$) ได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถ
($\bar{X} = 3.86$) มีความสุขกับการทำงานในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.84$) บรรยากาศในโรงเรียนมีความ
เป็นกันเอง ($\bar{X} = 3.83$) มีความสามารถเข้ากับผู้บริหารโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.80$)
มีความตั้งใจปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเต็ม ($\bar{X} = 3.79$) มีโอกาสแสดงความสามารถ
อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.74$) เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.70$) ปริมาณงาน
ที่ปฏิบัติมีความเหมาะสม และได้รับความช่วยเหลือในเรื่องหน้าที่ ($\bar{X} = 3.65$) ได้รับความสนับสนุน
ส่งเสริมจากผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.62$) มีความพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

มีความสบายใจเกี่ยวกับนักเรียนและได้รับความยอมรับในความสามารถจากเพื่อน ($\bar{X} = 3.61$) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.60$) ได้รับการยอมรับจากผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.59$) และความสามัคคีและมีของเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

รายการที่เห็นว่าอยู่ในระดับ "ปานกลาง" มี 8 รายการ ได้แก่ มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.50$) มีความพอใจในสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้ ($\bar{X} = 3.49$) ได้รับความสะดวกในเรื่องอุปกรณ์การสอน และโอกาสชี้แจงเหตุผลแก่ผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.44$) ได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ และได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ($\bar{X} = 3.31$) ได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารโรงเรียนอยู่เสมอเมื่อเดือดร้อน ($\bar{X} = 3.30$) และมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพ ($\bar{X} = 2.92$) ตามลำดับ

4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานทั้ง 8 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านโอกาสก้าวหน้า ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และด้านสภาพทางสังคม ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) ด้านการปฏิบัติงาน	3.45	0.65	ปานกลาง
2) ด้านรายได้และสวัสดิการ	3.06	0.69	ปานกลาง
3) ด้านความมั่นคงในการทำงาน	3.99	0.71	มาก
4) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	3.70	0.79	มาก
5) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.42	0.75	ปานกลาง
6) ด้านโอกาสก้าวหน้า	3.54	0.67	มาก
7) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	3.72	0.89	มาก
8) ด้านสถานภาพทางสังคม	3.52	0.69	มาก
รวม	3.54	0.67	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.54$)

เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในระดับ "มาก" จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในการทำงาน ($\bar{X} = 3.99$) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.72$) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.70$) ด้านโอกาสก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.54$) และด้านสถานภาพทางสังคม ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในระดับ "ปานกลาง" จำนวน 3 ปัจจัยได้แก่ ด้านสภาพภาพการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.45$) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.42$) และด้านรายได้และสวัสดิการ ($\bar{X} = 3.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพการปฏิบัติงาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) จำนวนครู-อาจารย์ในโรงเรียนเหมาะสมต่อการจัดระบบ การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.43	1.01	ปานกลาง
2) ช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่พิเศษ	3.34	0.76	ปานกลาง
3) โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ของครู	3.78	0.85	มาก
4) ในโรงเรียนมีอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการเรียนการสอน	3.28	0.82	ปานกลาง
รวม	3.45	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 3.45$)

เมื่อพิจารณาตามรายการแล้ว พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เกือบทุกรายการ ได้แก่ จำนวนครู-อาจารย์ในโรงเรียนเหมาะสมต่อการจัดระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.43$) ช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่พิเศษ ($\bar{X} = 3.34$) และในโรงเรียนมีอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ ยกเว้น โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านรายได้และสวัสดิการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) เงินเดือนประจำและรายได้พิเศษอื่น ๆ สามารถดำรงชีพได้	2.76	0.85	ปานกลาง
2) เงินเดือนและรายได้พิเศษที่ได้รับในปัจจุบันคุ้มค่ากับปริมาณงานที่ปฏิบัติอยู่	2.65	0.86	ปานกลาง
3) โรงเรียนได้ให้บริการด้านสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอย่างอื่น เช่น ค่ารักษายาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ที่พักอาศัยตามสิทธิที่ท่านมีอยู่	3.72	0.98	มาก
4) โรงเรียนได้จัดบริการสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ที่พักอาศัย (ในการนี้ท่านมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน) ซึ่งนอกเหนือไปจากสวัสดิการตามระบบราชการ	3.12	1.26	ปานกลาง
รวม	3.06	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าโดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านรายได้และสวัสดิการอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 3.06$)

เมื่อพิจารณาตามรายการแล้ว พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เกือบทุกรายการ ได้แก่ โรงเรียนได้จัดบริการสวัสดิการอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือไปจากสวัสดิการตามระบบราชการ ($\bar{X} = 3.12$) เงินเดือนประจำ และรายได้ พิเศษอื่น ๆ สามารถดำรงชีพได้ ($\bar{X} = 3.76$) และเงินเดือน และรายได้พิเศษที่ได้รับใน ปัจจุบัน คำนึงค่ากับปริมาณงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = 2.65$) ตามลำดับ ยกเว้นโรงเรียนได้ให้ บริการด้านสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอย่างอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ที่หักภาษีตามสิทธิท่านมีอยู่ ($\bar{X} = 3.72$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ

ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในการ ปฏิบัติงาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) เห็นว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่มีหลักประกันในด้านความมั่นคง			
ต่ออาชีพของครู	4.02	0.96	มาก
2) อาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคงและสามารถช่วยย้่าให้ดำรงอยู่			
ได้ตามอัตรา	4.01	0.96	มาก
3) เห็นคุณค่าและความสำคัญของตำแหน่งหน้าที่การงานที่ได้รับ			
มอบหมาย	4.16	0.77	มาก

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในการ
ปฏิบัติงาน (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4) ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญคุ้มครอง และรับผิดชอบต่อ			
การปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ครู	3.78	0.91	มาก
รวม	3.99	0.96	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้าน
ความมั่นคงในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.99$)

เมื่อพิจารณาตามรายการแล้ว พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ได้แก่ เห็นคุณค่าและความสำคัญของตำแหน่งหน้าที่
การงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.16$) เห็นว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติมีหลักประกันในด้านความ
มั่นคงต่ออาชีพของครู ($\bar{X} = 4.02$) อาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคง และสามารถช่วยให้อาชีพอยู่ได้
ตามอัธยาศัย ($\bar{X} = 4.01$) และผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญคุ้มครอง และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน
ที่มอบหมายให้ครู ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับ
ผู้บังคับบัญชา

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) ผู้บริหารโรงเรียน เข้าใจนโยบายและชี้แนะแนวทาง ในการปฏิบัติแก่คณะครูในโรงเรียน	3.85	0.86	มาก
2) ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการจูงใจให้ครู ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.69	0.95	มาก
3) ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฏิบัติงาน	3.71	0.87	มาก
4) ผู้บริหารโรงเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นและเปิด โอกาสให้คณะครูในโรงเรียนส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	3.59	0.90	มาก
รวม	3.70	0.79	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการ
ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.71$)

เมื่อพิจารณาตามรายการแล้ว พบว่า ข้าราชการครูเห็นว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ
ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเข้าใจนโยบาย และชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติแก่คณะครูในโรงเรียน
($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน

($\bar{X} = 3.71$) ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการจูงใจให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 ($\bar{X} = 3.69$) และผู้บริหารโรงเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้คณะครูในโรงเรียน
 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ
 ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
 เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับ
 เพื่อนร่วมงาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) มีโอกาสร่วมกิจกรรมหบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงาน อย่างเป็นกันเองนอกเหนือจากเวลาการปฏิบัติงาน	3.60	0.91	มาก
2) เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงานที่ได้รับการ ขอร้องได้ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ	3.61	0.82	มาก
3) เมื่อมีปัญหาส่วนตัวหรือในครอบครัวผู้บริหารให้ความ เห็นใจ และช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น	3.36	0.96	ปานกลาง
4) มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมสังสรรค์สนทนาร่วมกับผู้บริหาร บ่อยครั้ง	3.13	1.04	ปานกลาง
รวม	3.42	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการ
 ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 3.42$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ข้าราชการครูมีความเห็นอยู่ในระดับ "มาก" 2 รายการ ได้แก่ เมื่อมีปัญหามิได้หาหนทางปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงานที่ได้รับการขอร้องขอให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 3.61$) และมีโอกาสร่วมกิจกรรมหบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานอย่างเป็นกันเอง นอกเหนือจากเวลาปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.60$)

มีความเห็นอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 2 รายการ ได้แก่ เมื่อมีปัญหาล้วนตัวหรือในครอบครัว ผู้บริหารให้ความเห็นใจและช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น ($\bar{X} = 3.35$) และมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมสังสรรค์สนทนากับผู้บริหารบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.13$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านโอกาสก้าวหน้า

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) งานที่ปฏิบัติอยู่มีส่วนส่งเสริมให้ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.36	0.74	ปานกลาง
2) ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนให้ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.62	0.88	มาก
3) ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนให้มีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อ อบรม ดูงานทั้งในและต่างประเทศ	3.74	0.94	มาก
4) ระบบการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าในอาชีพครู	3.46	0.89	ปานกลาง
รวม	3.54	0.67	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านโอกาสก้าวหน้าอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.54$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ข้าราชการครูมีความเห็นอยู่ในระดับ "มาก" 2 รายการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีโอกาสดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อ อบรม ดูงานทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.74$) และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนให้มีโอกาสได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.62$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 2 รายการ ได้แก่ ระบบการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าในอาชีพครู ($\bar{X} = 3.46$) และงานที่ปฏิบัติอยู่มีส่วนส่งเสริมให้ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.36$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านการสำเร็จงานการปฏิบัติงาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	3.78	0.75	มาก
2) สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จ และเป็นที่พอใจ	3.52	0.69	มาก
3) สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนดเวลา	3.93	0.75	มาก
4) ผลงานได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน	3.66	0.89	มาก
รวม	3.72	0.62	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.72$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดตามรายการ พบว่า ข้าราชการครูเห็นว่า ทุกรายการอยู่ในระดับ "มาก" ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 3.93$) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฏิบัติงานในสายงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.78$) ผลงานได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.66$) และสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความตามระดับความคิดเห็นของ

ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพทางสังคม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายงานพิเศษนอกเหนือ จากงานประจำให้ปฏิบัติบ่อยครั้ง	3.55	0.89	มาก
2) เมื่อเสนอความคิดเห็นจะได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร โรงเรียน	3.35	0.84	ปานกลาง
3) ได้รับการยกย่องและเชื่อถือในเรื่องความรู้ความสามารถ จากเพื่อนร่วมงาน	3.52	0.80	มาก
4) ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานจาก เพื่อนร่วมงาน	3.67	0.78	มาก
รวม	3.52	0.69	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสถานภาพทางสังคมอยู่ในระดับ "มาก" ($\bar{X} = 3.52$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดตามรายการ พบว่า ข้าราชการครูเห็นว่าอยู่ในระดับ "มาก" เกือบทุกรายการ ได้แก่ ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.67$) ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายงานพิเศษ นอกเหนือจากงานประจำให้ปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.55$) และได้รับการยกย่องและเชิดชูในเรื่องความรู้ความสามารถจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ ยกเว้น เมื่อเสนอความคิดเห็นจะได้รับการยอมรับจากผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 3.35$)

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 8 ด้าน กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ รายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการแปลความตามระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 8 ด้าน กับขวัญกำลังใจในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจัย	ระดับความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ	
	r	แปลความ
1. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	.48	ปานกลาง
2. ด้านรายได้และสวัสดิการ	.47	ปานกลาง
3. ด้านความมั่นคงในการทำงาน	.62	สูง
4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	.72	สูง
5. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	.69	สูง
6. ด้านโอกาสก้าวหน้า	.70	สูง
7. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	.79	สูง
8. ด้านสภาพทางสังคม	.80	สูงมาก
รวม	.84	สูง

$$P > .001$$

จากตารางที่ 15 พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับ "สูง" หรือมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .66$)

เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "สูงมาก" คือ ด้านสภาพทางสังคม ($r = .80$)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "สูง" ได้แก่ ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ($r = .79$) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ($r = .72$) ด้านโอกาสก้าวหน้า ($r = .70$) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($r = .69$) และด้านความมั่นคงในการทำงาน ($r = .62$) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ได้แก่ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ($r = .48$) และด้านรายได้และสวัสดิการ ($r = .47$)